

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Kossuth Ferenc nyilatkozik

A helyzet csodaszép...

Lengyel Zoltán tegnapi beszédére, melyben azt olvasta fejére a kormánynak, hogy rossz kiegyezés megkvótáemelés helyett jobb lett volna egyszerűen megmaradni a statuskvónál, Kossuth Ferenc ma védekezik. Nem a képviselőházban adja elő a védelmet, mert úgy lát-szik, ott olyan drága az idő, hogy még nagyobb miniszteri beszédeket sem engedélyez Wekerle.

Egy félhivatalos könyvnyomatos utján mondja tehát el a kereskedelmi miniszter, hogy miért tartja ő nagyszerűnek a mostani helyzetet; olyan nagyszerűnek, hogy az ellen szót sem volna szabad emelnie az ellenzéknek. A védőbeszédet, Kossuth Ferenc megnyilatkozását, itt adjuk:

Mese a statusquoról.

Mikor a jelen kormány az uralkodóval szemben azt az álláspontot foglalta el, — amely álláspont az uralkodónak helyeslésével találkozott — hogy ha nem lesz rendezhető Ausztriával a vám- és kereskedelmi ügyek kérdése, akkor a reciprocitás

alapján a statusquo tartassék fenn, a kormány ezzel határt akart szabni a háboruskodásnak, amely előreláthatólag kiűt Ausztria és Magyarország között arra az esetre, ha nem jönne létre megegyezés. Midőn ezt a határt meg akarta szabni, belátván, hogy nagy különbség van a *guerilla-harc és a nyílt vámháboru között*, akkor távolról sem foglalt állást a magyar kormány a mellett, *mintha a statusquo fenntartása üdvös lenne az országra nézve*. Megmondtam már felszólalásomban a Házban, hogy a statusquo fenntartása mellett *lehetetlenné vált volna 1917-re az önálló vámterületre áttérhetésnek szerződési biztosítása*, minek óriási fontossága van, mert ez nem olyan biztosíték, aminő az 1899.: XXX. t.-c.-ben rejtett, amely tudvalevőleg Magyarország jogait egyoldalúan biztosítja, amiről azonban sem Ausztria, sem a külállamok nem vettek tudomást, hanem olyan biztosíték, amely az *internacionális tisztesség és becsület garanciája alatt áll* és melynek részleteit Ausztria is saját törvényei közé iktatja.

A nagy ár.

De ettől eltekintve sem lehetett volna a statusquo fenntartásával megvalósítani 1917-ben az önálló vámterületet, már csak azért sem, mert husz olyan lejárat nélküli vám- és kereskedelmi szerződés van, amelyek a közös vámterület alapján lettek kötve és amelyek Magyarország részéről fel nem mondhatók, ha csak e felmondáshoz Ausztria hozzá nem járul. Eppen ezt a hozzájárulást kellett tehát *biztosítani*. Ha e husz szerződés nem lett volna egyoldalulag felmondható, akkor ezért lett volna

lehetetlen az önálló vámterület felállítása, mert el sem képzelhető az az állapot, amely tényleg beállt volna, hogy tudniillik 1817-ben lettek volna az országnak az önálló vámterület alapján kötött szerződésai és ugyanakkor lett volna husz szerződése a közös vámterület alapján. A statusquo fenntartásával tehát elvesztette volna az ország mindazt, amiért érdemes volt nagy árt fizetni, hogy tudniillik Magyarország önrendelkezési joga érvényesíthetőségének teljes birtokába jusson és hogy ezt Ausztria is szerződésileg elismerje, *ugy az önálló vámterület, mint a magyar nemzeti bank tényleges felállíthatására nézve*. De lettek volna a statusquonak más hátrányai is. Első sorban az a nagy krízis, amelyre rámutattam és amely bekövetkezhetett volna, ha Ausztria megkezdte volna ellenünk a *guerilla-harcot*, mint ahogy ezt a hosszú tárgyalások alatt az osztrák kormány jelentő is.

Tessék szavazni!

Ennyit elegendőnek tart Kossuth annak megokolására, hogy rossz kiegyezést kellett kötni és föl kellett emelni a kvótát. Érdekes azonban, hogy ennek a ténynek a konstatacióját a miniszter gondosan kerüli, s csak arról beszél, *mi lett volna*; aktuális szomorúságunkra egy igéje sincsen. Ezekután nyugodtan áttérhet annak megokolására, mért muszáj a függetlenségi pártnak beletörődni a mai helyzetbe. Ez az érvelés a következő:

Csak olvassátok!

Midőn a mostani ellenzék az én régi beszédemből részleteket olvas fel, nagyon

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI INGEK FEKETÉNÉL.

Szerelmes feleség.

— Ir ballada. —

I.

Még sohasem láttam olyan kitűnő vadászt, mint Sir O'Pack. Szent Patrickra mondom, hogy az egész Ulster grófságban nem volt hozzá hasonló vadász. A tuzokok, fürjek és szalonkák egyaránt jól ismerték s arra tanították a kicsinyeiket, hogy ne biz-zanak Sir O'Packban, mert ő még soha nem hibázott el egy lövést sem.

Sir O'Pack hat láb magas volt. Hosszu vörös szakállá leért a mellére s a szemei úgy ragyogtak, mint a kardnak az éle. Ez aztán erős, derék és bátor ember volt! S az egész vidéken az ő felesége volt a legszebb asszony.

A szép lady Aphane így szokott beszélni a férjéhez:

— Sir O'Pack, mi vagyok én önhez képest? Semmi, semmi! Csak az ön lépteinek az árnyéka, csak toll a maga vadászkalapján. Ön az a szellő, mely az én hajómat hajtja az élet tengerén s esküszöm,

hogy az én hajómnak sohasem lesz más kapitánya, mint ön.

Ilyenformán szokott beszélni a szép lady Aphane s nyugodtan vitorlázott az élet tengerén.

De egyszer csak az ő hajójának vitorlájába is belekapott a vihar. Találkozott a szerelem kalózával, Strumph-hal, a hajójuk összeütközött s lady Aphane hajótörést szenvedett.

II.

Mikor Sir O'Pack hazatért a hegyek közül, ahol gondtalanul vadászgatott, — már nem találta otthon a feleségét.

— Esküszöm, — kiáltott dühösen — hogy ha rájuk találok, lelövöm őket, mint a kőszá kutyákat!

Nem nyughatott addig, míg meg nem tudja, hogy melyik városba menekültek a szerelmesek.

Ej volt. Sir O'Pack odaállt az ajtó elé. S mivel neki nem volt semmi mondani valója, — beszélt helyette a pisztolya.

— Pan! kiáltott kétszer egymásután a pisztoly az alvó szerelmesek fülébe.

A szerelmesek pedig nem válaszoltak semmit.

III.

A pisztoly még füstölt, mikor a durranásra a szomszéd szobából kijött valaki. Ez a valaki éppen rendőr volt.

Sir O'Pack elé állott és Sir O'Packhoz mosolyogva így szólt:

— Miért lőtt be ide, ebbe a szobába? — Mert nekem úgy tetszett, — válaszolt Sir O'Pack. — És most, ha úgy tetszik, kísérem oda, a hová akar.

— Nem, Sir O'Pack, én nem kísérem önt sehova, Sir O'Pack. Nincs miért, mert ebben a szobában nem alszik senki! A kik benn vannak, azok már rég meghaltak, — már ki is hült a holttestük!

Sir O'Pack bement a szobába. Megfogta a feleségének a kezét. Jéghideg volt. A rendőr még mindig mosolygott...

— Csak azért jöttem ide, — szólt a rendőr, hogy megállapítsam, hogy mi történt. Ime, ezt a levelet, úgy látszik, nekünk hagyták.

„A méregpoharat a szekrényben megtalálják. — Együtt temessenek el

Legszolidabb Urak! mielőtt ruháinkat beszerezzük, saját érdekünk megtekinteni szabott árak **WEISZ ADOLF** posztókereskedőnél most megérkezett Angol gyapjuszövet ujdonságokat. Debrecen Kossuth-u. 1.

téved, ha azt hiszi, hogy engem azokkal ellentétbe hoz. Amennyiben e beszédek az önálló vámterület felállításának elvét és kívánatos voltát hirdetik, ha volna időm és alkalmam, akár szószó szerint is elmondanám újra a miniszteri székben. Ami pedig az akkori helyzetre vonatkozó kritikát illeti, arra nézve nem mondhatok mást, mint azt, hogy az akkori helyzet semmiben sem hasonlított a mostanihoz és akiben nincs elég belátás arra, hogy ezt megtudná ítélni, vagy nincs elég szakismerete, hogy a különbségeket, bár szemet szurnak, észre vegye, az sokkal jobban teszi, ha hallgat. Elégséges volna már az az egy különbség is a mostani szerződés és az akkori szövetségi tervezetek között — amelyek egyébiránt papiroson maradtak, a papirus pedig türelmes és mindenféle jót, vagy rosszat rá lehet írni, — hogy az említett tervezetekben semmi kísérlet sem tétetett arra nézve, hogy adott időben az ország az önálló vámterületet és az önálló nemzeti bankot felállíthassa, a mostani szerződésben pedig ismétlem, hogy nemcsak kísérlet tétetett erre nézve, hanem ez a tény szerződésileg biztosított is. Már maga ez a különbség elég volna arra, hogy a közigazdasági téren legegységesebb ismeretekkel bíró egyén is belássa, hogy amit én az akkori helyzetekről mondtam, az ilyen összefüggésben a mai helyzetre vonatkozatható. Nem is emlitem meg azt, hogy annak idején semmiféle kényszerhelyzet nem volt, most pedig van, továbbá, hogy az említett vámszövetségi tervezetekben a magyar állami önállóság kidomborítását egyáltalában nem kísérelték meg, most pedig ez a leghatározottabban keresztül van vevő.

Mi a lojalitás?

Ami a függetlenségi párt állásfoglalását illeti, ez ebből a helyzetből folyik, a mely a koalíció hatalomralépésének szükségességét, lojalitást és becsületes következményét. A koalizált pártok egy tisztán körvonalozott programnak megvalósítására vállalták el a hatalmat annak megállapításával, hogy mindenik párt megtartja a maga elveit. Természetes, hogy a kormányzást csak a meglévő alapon lehetett volna folytatni, ami egyébiránt még akkor is, ha a függetlenségi párt egymaga vállalta kormányt, így lenne mindaddig, amíg a meglévő törvényes alapot alkotmányos uton meg nem változtathatná. Midőn tehát a függetlenségi párt, mint a képviselőház többsége, a meglévő törvények végrehajtására és a kormányzására eszközöket nyújt, nem elvét adja fel, hanem egyszerűen lojal-

bennünket. Strumph-fal együtt önként haltunk meg”.

IV.

Sir O'Pack, mikor elolvasta ezt a levelet, lehajtotta a fejét.

És hosszú, vörös szakállá már nem ért le a mellére, mert a szakállá a borzasztó fájdalom hatása alatt egyszerre megöszült. S a szemét nem ragyogtak már úgy, mint az acél, — a kétségbeesés elhomályosította őket.

És Sir O'Pack sirt, életében most legelőször! — Mert ebben a percben nemcsak férji becsületét siratta, hanem vadászbecsületének az elvesztését is.

Rátette a kezét a szent bibliára s így szólt:

— Szent Patrikra esküszöm, hogy megbocsájtok a feleségemnek, a ki megcsalt engem! — Megbocsájtok annak is, a ki elrabolta tőlem a feleségemet! — De magamnak soha, — soha nem bocsájtok meg! — Sohasem bocsájtok meg magamnak, hogy két golyót egész hiába elvesztegettem!

George Auriol.

lisan teljesíti azt a megegyezést, amelynek létrehozatalát az országnak igen súlyos helyzete tette hazafui kötelességgé és a melyet megértett és szankcionált az egész ország.

Mi a hazafiság?

Aki gáncsolja a függetlenségi pártot azért, hogy nem szegi meg a szövetséges pártokkal kötött megállapodásokat és nem érvényesíti tulsúlyát, mint képviselőházi többség, hanem lojalisan közreműködik abban, hogy a kitűzött cél eléréssék, az megfelelőkézik arról, hogy milyen helyzet tette szükségessé a kormányzás átvételét és nem akar tudomást venni arról, hogy mily óriási bonyodalmak állanak be, ha a kitűzött cél elérése előtt a függetlenségi párt szétrobbantaná a megegyezést. Ha pedig emlékszik amarra és van tudomása arról, akkor gáncsolásával azt bizonyítja, hogy nem törődik hazájának sorsával, hanem egyetlen célja az, hogy a mai helyzettel szembe szálljon. A függetlenségi párt tehát bölös és hazafias magatartásáért nemcsak nem gáncsolható, ha ellenkezőleg dícséretet érdemel, mert ezzel bizonyítja be legjobban, hogy mint az országnak többsége, nemcsak elveinél, hanem higgadtságánál, mérsékleténél és belátásánál fogva is hivatott arra, hogy az ország kormányzatának gyepőlőjét kezében tartsa.

A legérdekesebb e védőbeszében, hogy előre bejelenti, hogy minden így maradna akkor is, ha csak függetlenségi miniszterekből álló kormány venné át az ország vezetését.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula elutazott s most megint felszabadult az elnöki temperamentum. Hétfőn jön vissza az elnök s ha addig jól megy, a két alelnök elintézi sommásan az egész horvát obstrukciót. Ma Návay Lajos elnököl s délelőtt tizenegy óráig két horvát képviselőt ültetett le. Ez természetesen nem ment zaj nélkül. A horvátok vadul verték a padokat és házszabályvitát akartak csinálni. Ha most Justh talált volna az elnöki székben ülni, kiút nyomban az elnökválság, mivel ő megengedi a horvát szót a házszabályvitában is és erre az alelnökök kerülnek lehetetlen helyzetbe. De Návay nem jött zavarba.

— A horvát házszabályvitát nem engedem meg! — jelentette ki.

Ujabb ordítás, de ezzel el is intéződött az affér. Csépan Géza volt a következő szónok, aki már magyarul beszélt. Amint látszik tehát, a diszidensek mégis részt vesznek az egyszakaszos vitájában.

A folyosó üres, az ülésteremben nincs sok ember.

Az ülésről ez a tudósításunk számol be:

Návay Lajos elnököl az ülésen, mely pontban tíz órakor nyílt meg. A jegyzőkönyv hitelesítése után megkezdik az egyszakaszos javaslat tárgyalását.

Babics-Gyalszki Ljuba az első szónok, természetesen horvátul beszél. Már az ülés elején zaj és közbeszólások fogadják.

Az elnök hamarosan figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Babics-Gyalszki Ljuba a horvátok sűrű helyeslése közben beszél tovább.

Az elnök figyelmezteti, hogy nem türi el a magyar közjoggal ellentétes elvek fejtegetését. (Helyeslés a baloldalon.)

Babics-Gyalszki Ljuba folytatja horvát beszédét.

Az elnök felolvassa a horvát egyez-

mény harmadik szakaszát. Ehhez szigorúan kell alkalmazkodni és állami közösséggel, meg más tévtanokkal izgatni nem szabad. (Zaj a horvátoknál.)

Babics-Gyalszki Ljuba tovább próbál beszélni.

Az elnök: A képviselő urtól megvonom a szót. (Helyeslés. Nagy zaj a horvátoknál.)

Modrusán Gusztáv beszél ezután az egyszakaszoshoz.

Az elnök figyelmezteti, hogy tartózkodjék meg nem engedett közjogi fejtegetésektől.

— Magyarul, magyarul! — kiáltanak a baloldalon.

Nagy zaj támad. Ugron Gábor haragosan inti le a zajongókat.

Zilinszky István: Nem lehet ezt csendesen túrni!

Ugron Gábor: Kötelességek engedelmeskedni. Engem alelnöknek választott a Ház, ma soros alelnök vagyok, én vigyázok a rendre.

Modrusán Gusztáv: Folytatja beszédét. Hamarosan két figyelmeztetést kap Modrusán. Azután az elnök megvonja tőle a szót.

Óriási láрма tör ki, a baloldal és a horvát oldal egyformán zajong. Ugron Gábor hangja süvit közbe.

Csépan Géza és Tuskán Gergely egy székre állanak fel szólásra.

Tuskán Gergely a házszabályokhoz akar szólni.

— Eláll! Eláll!

— Csépan Géza beszél!

— Az elnök: Csépan Gézát illeti a szó.

Csépan Géza kijelenti, hogy a javaslatot, mely függetlenségi elveivel ellentézik, nem szavazhatja meg. A horvát obstrukció nem ad jogot arra, hogy keresztülgázoljunk a törvényen. Ilyen veszedelmes precedens alkotásához nem nyújt segítséget. A boszúálló nemzet elsöpri azt a kormányt, a mely ilyen törvényekhez ragaszkodik. Ez a javaslat a függetlenségi párt teljes mellőzésével tisztán a bécsi császári kormány akaratára szerint jött létre. A javaslat káros a nemzetre.

Tapasztalnia kell törvényalkotásokban a korona tulsúlyát, a mely az előzetes jóváhagyásban nyilatkozik meg. A kilépettek nem hagyták el a függetlenségi zászlót, nekik elveiket kellett volna megtagadni, ha ezt a kiegyezést megszavazzák. A javaslatot nem fogadja el.

Házszabályvita.

Babics Gyalszki Ljuba: A házszabályokhoz kér szót. A függetlenségi párt nagy zajban tör ki.

— Nem lehet!

— Üljön le!

Babics Gyalszki: Visoki sabore!

Az elnök: Az én elnöki felfogásom szerint a házszabályokhoz csak magyar nyelven lehet szólni. Megvonom a szót. (Állandó nagy zaj.)

— Eljen az elnök!

Supiló Ferenc: Törvénytelen.

Az elnök Supilót rendre utasítja.

A horvátok sorra felkelnek és szót kérnek magyar nyelven a házszabályokhoz. Mikor az elnök megadja a szót, horvátul kezdenek beszélni. Az elnök valamennyitől megvonja a szót.

A baloldalon rémitő volt a zaj.

— Gaz komédiások!

— Pojácák!

— Menjetek a kabaréba!

— Mentelmi bizottság elé!

A horvát képviselők pedig mosolygós képpel jelentkeztek egyik a másik után. Valamennyi kinyögte magyarul:

— A házszabályokhoz kérek szót. A 215. szakaszhoz!

Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férfi- női- és gyer. Plac- és Kossuth- mek cipő árúhá- utca sarkán, zába vehetünk, a Kistemplommal szemben.

— Tessék! — felelte következetesen az elnök.

— A következő pillanatban pedig felhangzott:

— Visoki sabore!

Mikor már vagy tizenöt horvát képviselőt így leültetett az elnök, ezt mondta:

— Nyilatkozni kívánok!

Egyszerre csönd lett.

— A házszabályokhoz — mondta az elnök — minden magyar és horvát képviselőnek joga van beszélni. Én azonban gyakorlati szempontból elnöklésem alatt horvátul nem engedek a házszabályokhoz szólni.

A horvátok itt gúnyosan nevetni kezdtek, amire Fried Lajos függetlenségi képviselő felugrott s ezt kiáltotta feléjük:

— Gazemberek!

Pokoli láрма támadt erre. A magyar képviselők tapsoltak, a horvátok öklükkel fenyegettek s vad kiabálással fenyegették a függetlenségi pártot.

— Ki mondta ezt? — kérdezte az elnök.

— Én! — jelentkezett Fried.

— A képviselő urat ezért a súlyosan sértő kifejezésért rendreutasítom! — mondotta az elnök.

Ezután folytatta az elnök nyilatkozatát:

— Sorra be akartam most mutatni a horvát képviselő urakat, akiknek nincs más céljuk, mint a parlament tekintélyének leontása. Ujból kijelentem tehát, hogy ha a horvátok az én elnöklésem alatt újból horvát házszabályvitát akarnak provokálni, ezt a Ház tanácskozási rendje szándékos megzavarásának tekintem és ezért kénytelen leszek az illetőket sorban a mentelmi bizottság elé állítani. (Eljenzés.)

Ezután valahogy helyreállt a rend és Maniu Gyula szólt a javaslat ellen.

Végül Maniu Gyula (oláh) csatlakozott Polit Mihály határozati javaslatához. Popovics Dusan (horvát) hosszadalmasan beszélt, de folyton elkalandozott a tárgytól, mire az elnök megvonta tőle a szót. Erre nagy láрма tört ki a horvátok padjain. Babics Lyuba (horvát) magyarul kért szót a házszabályokhoz. Miután magyarul kérte, az elnök megadta a szót, erre a ravasz grancsár horvátul kezdett beszélni, mire az elnök megvonta tőle a szót. Erre magyarul akart már beszélni, de az elnök nem engedte. Olay Lajos röviden szólt a házszabályokhoz, majd Magdics Pero (horvát) kibeszélte az ülést, végül határozati javaslatot nyújtott be. Az ülés negyed négy órakor ért véget.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Uj peesétek a ref. egyháznál. A régi ev. ref. egyház feliratu peesétnyomók helyett újakat készített az egyház, a melyeknek felirata rövidebb lesz, t. i. csak ref. egyház.

Az egyháztanács ülése.

Viharos tárgyalás.

Pártütéssel vádolt tanítók.

Ritkán fordultak még elő a debreceni ref. egyház tanácstermében olyan viharos jelenetek, mint tegnap délután, pedig látszott, hogy az ellenvélemények képviselői fékeztek indulataikat. De azért forr ott valami mélyen a szívekben.

Legsajnálatosabb, hogy néhány száz korona miatt tört ki a forrongás tulajdonképpen. A nyomasztó megélhetési viszonyok azonban teljesen indokolják a tanítóságot,

akiket le akarnak törni, pedig, ha ez sikerül, az egyház fogja leginkább kárát vallani.

Munkáról van itt szó, amelyet Debrecenben a ref. tanítók díjazás nélkül teljesítenek, de a munkát a papoknak kellene végezni, a tanítók felfogása szerint is, az egyházi törvények parancsa alapján is. Nem mondták ki ugyan a tanítók, de úgy gondolkoznak, hogy a munkát végezze az, aki a fizetést kapja érte. Ez teljesen a mostani anyagi világnézet — a papok szerint, akik ezzel szemben az egyház elleni pártütéssel vádolják a tanítókat, ami pedig az egyházi törvény parancsát illeti, azzal védekeznek, hogy sokoldalú elfoglaltságuk mellett képtelenek annak eleget tenni ilyen népes gyülekezetben, mint a debreceni.

Arról van szó ugyanis, hogy a vallástani és a konfirmációra való előkészítést, a mi a törvény értelmében a papok kötelessége, végezzék-e továbbra is a tanítók? Először az egész tantestület a mellett foglalt állást, hogy nem végzi, később azonban — kellő előkészítés után — megszakadt a tanítóság egyetértése és ma már csak néhányan maradtak meg ridegen a törvény betűje mellett és csak Simon István tanító az, a ki kijelentette, hogy a konfirmációra való előkészítést és a vallástaniat nem végzi.

Az ülés, melynek elnökei Vecsey Imre városi főjegyző és Kiss Albert lelkész voltak, bővelkedett viharos jelenetekben. A november 28-án tartott gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítéséről szóló jelentést tudomásul vették. A kertészekbeli temetéseknel az eléneklést úgy rendezték, hogy két kántori állást szerveznek és az egyiket, a mely állást az Arpád-téren építendő új templomhoz fogják szervezni, már január elsejére be is töltik.

Az egyházkerület határozata értelmében a presbiterválasztásokat december 21. napjára tűzték ki. Választani fognak 3 évre: főgondnokot, 4 gondnokot, 100 presbitert és 240 közgyűlési tagot. Az iskolaszék végzését a mult tanév záróvizsgálatainak eredményéről tudomásul vették; az állami főreáliskolában alkalmazott vallástani tanítók pedig utasították az egyházi énekek előterjesztését, elfogadták az iskolaszéki elnök előterjesztését, hogy két új tanterem építtessék a Csapó és Hatvan utcai iskoláknál. Tudomásul vették, hogy a tanítótestület elnökevé Herczeg Jánost választották meg. A tanítótestületnek a folyó tanévre 10 százalékos drágasági pótlékot szavaztak meg, ami 9300 korona kiadási többletet jelent.

Ezután tárgyalták a tárgysorozat legfontosabb pontját, a tanítótestületnek a vallástani és konfirmációra való előkészítés ügyében kelt határozatát és a tantestület 29 tagjának nyilatkozatát. Az előadó Somogyi Pál főjegyző hosszasan ismerteti az ügyet, majd Kiss Albert lelkészelnök vázolta az ügyet, pártütésnek nevezvén a tanítók eljárását. Szele György bejelenti, hogy a községi ismétlőiskolánál alkalmazott 15 ref. tanító közül 4 megtagadta ugyan a vallástaniat és pedig Tassi Miklós, Varsányi Imre, Szendi Imre és Simon István, de utóbb 3 tanító nyilatkozatot tett előtte, hogy nem állanak többé ellen, így tehát már csupán Simon István ügyében kell határozni, még pedig az egyházi törvények VI. r. 39.§-a értelmében, hogy az egyháztanács vonja vissza az engedélyt, hogy Simon István mellékfoglalkozást vállalhasson. Csúrka István hosszasan bizonyítja a tanítótestület régebben kelt egyhangú határozatának a helyességét, szókimondó beszédét a lelkészelnök többször félbeszakította, mert állítólag eltért a tárgytól. Jenei Miklós az egyházi törvényből akarta bizonyítani, hogy a tanító köteles lelkészi teendőket is végezni. Szentjóni Kálmán tanító igazát védi.

Hosszasan foglalkozott a kérdéssel Somogyi Pál főjegyző is. A tanítótestület

eljárását a mester-legényekéhez hasonlította, akik a béremelésért sztrájkba lépnek. (Ez ellen viharosan tiltakoztak a tanítók.) A kérdést békeséges uton akarja megoldani. Várjanak a tanítók, amíg anyagi ügyeiket rendezni fogják és ne támadjanak az egyház ellen. Utána Balogh Ferenc theologiai tanár beszélt az egyház hanyatlásának okairól. Azt bizonyította, hogy a tanítóknak egyházuk iránt tartozó kötelességük a vallástani, eljárásukat lázadáshoz hasonlította. Beszédét megtapsolták, sőt akadáltak, akik a silányul fizetett tanítókat szociális-táknak nevezték és azt kiabálták: El kell csapni őket!

Még Kerékgyártó József állt fel Simon István tanítótársa védelmére és az egyházi törvényből bizonyította, hogy a tanítók mellékfoglalkozásai között nincsen a vallástani. Az előadó javaslata után, hogy tegyék át az iskolaszékhez az ügyet, még Dávid Mihály szólalt fel a 29 tanító nyilatkozatának védelmére.

Az ülés 7 órakor ért véget. A tárgysorozat le nem tárgyalt pontjai a jövő gyűlésre maradtak.

VIDÉK.

Lámpagyújtók sztrájkja. A karcagi lámpagyújtók tegnap sztrájkba léptek, mert fizetésüket, a mi eddig havonta mindössze husz korona volt, a városi tanács tizenkét koronára szállította le, tehát napi hatvanégy fillér helyett, a mi szintén nem tulságos sok, ezentul csak negyven fillért kaptak volna. A város utcai tegnap sötétek voltak.

Gyilkos feleség. Kaposvárról jelentik: Borvál József óreglaki lakos évekkel ezelőtt kivándorolt Amerikába, itthon hagyva feleségét. Távolléte alatt felesége vadházasságra lépett egy másik gazdával. Borvál a napokban hazajött és hűlen feleségével szóváltásba keveredett, majd azután kibékültek. Tegnap este férj és feleség ismét összeszólközött, mire az asszony éjjel alvó urát egy fejszével agyonvágta. Az asszonyt le-tartóztatták.

Karácsonyi vásár.

Ma megnyilik.

Nemes szívű, szép asszonyok díszes, nagy csoportjának tündérműve az a jótékony-sági vásár, amely ma délelőtt fél tíz órakor a Bika szálloda dísztermében megnyilik. A Szt. Erzsébet nőegylet tagjai tegnap estére végezték be a vásár színes, gazdag csoportjainak összeállítását. Kora reggeltől késő estig, lankadatlan szorgalommal dolgoztak, rendeztek, díszítettek, amíg estére a Bika szálloda díszterme csodaszép vásártérre alakult át.

A mesevilág Eldorádóját teremtették meg. Ötletes, színes, izlésteljes a kép. Szébb-nél-szebb sátorok simulnak egymás mellé.

Gyönyörűen néz ki például a pezsgősátor. Szőlőfürtök kacérokodnak a lehetőszerűen finom díszítések mögül. Miskolcay Lajosné, Lösch Istvánné urnők remekeltek. Remek Buzás Miklósné urnó cukorka sátra. Csupa izlés Bacsinzky Vladimírné urnó kreton sátra. A halványlila túldíszítést borostyán futja be. A belé helyezett árúk is javarészt az ő finom izlését és tündér ujjait dicsérik.

Nagyszerű Bosznay Istvánné urnó kosár-sátra. Bájos hangulat ömlik el a Sepsy Dezsóné urnó baba-sátrán. Aztán így megy véges-végig, úgy, hogy hasábokat lehetne írni a debreceni urnók remekeléséről.

A sátrak özöne, karácsonyfák díszes közt terített asztalok várnak a közönségre, a hol a vásár alatt minden, a mi finom, jó

A legtartósabb és legolcsóbb saját készítményű cipők bevásárlási forása

Elfenbein és Klein

Piac utca 28. szám, a főtözsde mellett.

FÜSZERÜZLET

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.
Minden oszág házhoz lesz szállítva.

s mégis olcsó eledel, kerül ott feltalálásra. Hasonlóképen buffet van az emeleti páholyokban is, a hol fehér asztal mellett gyönyörködhet a közönség a vásár remek képében.

Van sok komédia s ma délután öt órától a cukrászteremben külön berendezett cabaret-színház. A vásáron sok ezer szebbnél-szebb árucikk és minden olcsó.

A zene folyton szólni fog s ma, a ki hasznos dolgokat akar vásárolni s olcsón, de kitűnően kíván szórakozni, siet a Bika dísztermében berendezett karácsonyi vásárra, a hová különben 20 fillér a belépő-díj.

No, aztán van ott sok hasznos, értékes dolog. Olcsó mégis. A legszebb hölgyek árusítják előre megállapított, olcsó áráért, úgy, hogy oda bizalommal mehet a közönség, mert arról, hogy feleségizott árat kérjenek, arról ott szó sem lehet.

A vásárt ma délelőtt tíz órákor ünneplésen nyitja meg Gróh Ferenc prépost plébános. A megnyitás után Kis Béla zenekara, délután Rácz Károly zenekara játszik. Holnap, vasárnap délelőtt a Veress Tóni zenekara és holnap délután a Magyar testvérek zenekara játszik.

A vásár bájos rendezőség az uton is kéri azokat, akik ételneműket küldenek ajándékba, hogy azt ma is, holnap is reggel fél kilenckor szíveskedjenek a Bika-szálloda dísztermébe felküldeni.

VÁROSHÁZA.

A régi adók hajtása. A pénzügyi kormány megbízásából tegnap Hull István miniszteri titkár érkezett Debrecenbe, hogy az elmaradt adók kivetésének módját ellenőrizze. A pénzügyminiszterium kiküldötte Fauszt Elek pénzügyigazgatóval megjelent Kovács József polgármesternél, majd Csóka Samu adóügyi tanácsnokkal vizsgálatot tartott az adóhivatalban. A miniszteri küldött későn érkezett, mert az eljárás a polgármester intézkedése folytán már folyamatban van. Az eljárás könnyítésére azonban szükség van.

Tanácsülés. A felgyülemlett sürgős ügyek tárgyalására ma délelőtt rendkívüli ülést tart a tanács.

Hatósági mézárszék. A husárat nem akarják leszállítani a debreceni mézárosok. A hatósági tárgyalások folyamán oly merev álláspontot foglaltak el, hogy alig van remény az ellentétek békés kiegyenlítésére. Ezért a hatósági mézárszék felállítására kerül a sor. Már két ajánlatot kapott is a város. A közelvidékről akadtak vállalkozók, akik egyszerre a város 2 helyén szándékoznak mézárszéket állítani. Mindkét ajánlat figyelemreméltó, mert a husárat 20—24 fillérrel szállítaná le. A vállalkozók 48 óra alatt 2 széket képesek felállítani.

Bizottsági ülések. A szegényügyi bizottság tegnap délelőtt 11 órákor Oláh Károly tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. A folyó ügyeket intézték el. A kórház-bizottság 9-én délután 4 órákor, a nyugdíj-ellenőrző bizottság pedig 10-én délelőtt 11 órákor tart ülést.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

Szerencsétlenül járt postás.

Majdnem elvérzett.

Az ablak kettévágta ütőerét.

Szerencsétlenség történt a ma nap a debreceni vasúti állomáson, amelynek majdnem áldozatul esett Vedress István kalauzposta-kezelő.

Az eset még e hó 3-án történt. A vonat Nagylétáról fuított be a debreceni állomásra, ahol olyat rántott a mozdony tolatás közben a postakocsin, hogy a benne dolgozó postás megtántorodott és neki esett a kocsii ablakának.

Az ablak, amint a postás neki esett, betört és az éles üveg a balkezén az ütőerét teljesen kettévágta. A vér hatalmas sugárban tört elő és pillanat alatt szétfecscent a postakocsiban. A szerencsétlen postás vére elborította a postacsomagokat és leveleket.

Kiáltására figyelmessé lettek a vasutasok és leszállították a postakocsiból, de a vérzést nem tudták elállítani, úgy hogy mire a vasút költségén elszállították dr. Kenyeres Károly orvoshoz, aki három öltéssel bevarrta a kettémetszett ütőerét, oly nagyfokú vérvesztéséget szenvedett, hogy nagy időbe kerül, míg ismét lábra állhat és szolgálatot teljesíthet.

SZÍNHÁZ.

A Böregér. Ezt a kellemes, fülbemászó zenéjű operettet ismétli meg ma újból színtársulatunk, s így valóban egy kellemes estét élvezhet át közönségünk. A főszerepeket Zilahyné, Zsigmondy Anna és Horváth Kálmán adják.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután megismétlik a szerdán oly fényes sikert elért drámát: a Nászindulót, a melyben a főszerepeket Hahnel Aranka és Zilahy adják. Ezenkívül részt vesznek a darabban Csáder Irén, Szakács Andor, Bérczy Ernő stb. — Este a Háromcsőrű kacását, ezt a kedves, régi operettet elevenítik fel színházunkban, a melyben a főszereplők: Zsigmondy Anna, Lónyay Piroška, László Aranka, Horváth Kálmán, Polgár stb.

Megváltás. A drámai személyzet nagyban készül a „Megváltásra”, dr. Szalay Mihály e mély igazságokkal telt drámájára, a mely a múlt hetekben ért el oly fényes sikert a Nemzeti Színházban s azóta állandóan műsoron van. A főszerepeket Hahnel Aranka, Csáder Irén, Lukács Juliska és Ternyey Lajos játszik. Az operette személyzet egyidejűleg a „Bákirályné” operette újdonságra készül, a mely legközelebb már műsorra kerül.

Tűzvizsgálat a színházban. A havonként tartani szokott színházi tűzvizsgálatot ma délután, 3 órákor tartja meg a bizottság Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt.

Az Uranus színház, mint már tegnapi számunkban is említettük, ma d. u. 4—5-ig és 5—6-ig Ifjúsági előadásokat tart, igen érdekesnek ígérkező ismeretterjesztő műsorral, melyből a Katonai Sky gyakorlat, Szent Moritzban Schweizban, továbbá

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idegnyek csemege ártói állomány frissen kaphatók.

Jeruzsálem és a Szentföld, Utazás Dél-Amerikában című eredeti fülvételű képekre különösen felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Ezen előadásokon a növendékek, a tanári kar vezetése alatt 20 fillért fizetnek, különben pedig bár ki is megtekintheti 30 fillér belépti díjért. A rendezési előadásokon, melyek 6-tól 11-ig óránként tartanak, a közönség által annyira kedvelt kitűnő humoros képek gazdag, változatos sorozata kerül bemutatásra, rendezés helyarákkal.

Öngyilkosság a Homok-utcán.

Egy fiatal asszony kísérlete.

A halálba vágyott.

A gyakori öngyilkosság olcsóvá teszi az életet. Az emberek nagy része kevés energiával bír, az első küzdéstől megriadva kétségbeesik s vakon rohan a halálba.

Igy tett Darha Anna fiatal dohánygyáros asszony is. Szeretett egy fiatal iparost, Kovács Gyulát, akivel több éven át vadházasságban élt. Szerették egymást mélyen és igazán's boldogan éltek. Csendes életüket egyesek megirigyelték s a rágalom révén megbontották közöttük a jó egyetértést. Mételet hintettek közéjük, megmérgezték vele boldogságukat és csendes otthonuk pokollá lett.

Az elkeseredett leány ebből a pokolból kívánczozott szabadulni, mikor tegnap este fegyvert emelt maga ellen. A végzetes pillanatban azonban keze megremegett s a golyó célt tévesztett. Halált várt tőle s csak könnyebb sérülést ejtett magán. A golyó csupán karját horzsolta.

A lövés zajára összefutott a ház népe és kicsavarta kezéből a revolvért, melyet újból maga ellen fordított. A később előhívott rendőr pedig a fegyvert elkobozta tőle.

A végzet nem engedte meg, hogy elkövesse a legnagyobb bünt, amit ember maga ellen elkövethet. És ez így van jól. A félreértésből keletkező zavar elmúlhat és ők ismét boldogok lehetnek.

UJDONSÁGOK.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, vasárnap a ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: a Nagytemplomban prédikál Szarka Boldizsár segéd-lelkész, a Kistemplomban Létay Menyhért segéd-lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispóty-templomban Szele György lelkész, a Csapó-kertben Kovács János népiskolai felügyelő, a Homok-kertben Bán István főiskolai szénior.

* Szabad-iskola. Dec. 8-án délután 3—4-ig a régi gazdasági tanintézet helyén lévő elemi iskolában. (6-ik terem) Gyakorlati jogi ismeretek. Előadó: dr. Borzsoy Jenő ügyvéd.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék
vannak raktáron.

MÁYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Külön minőségű angol rumok.

Miklós napja. Nevezetes nap a gyermekszobák világában is a Mikulásé. Régi szokás szerint köszöntötték tegnap a Miklósokat, a városházán Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnököt, a megyeházán Oseke Miklós árvaszéki ülnököt, a törvényszéken pedig Oláh Miklós törvényszéki bírót.

Közgyűlés. Az országos gyermekvédő egyesület december 15-én délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a városházán.

Dóczisták estélye. Ma, szombaton délután 5 órakor lesz a ref. felső leányiskola VI. osztályának házi estélye, azzal a kedvesen összeállított tarka és vonzó műsorral, amelyet már ismertettünk olvasóinkkal. A jegyek jó része már előre elkelt, de a rendezőség még az esti pénztár számára is tartott fenn megfelelő számú jegyet. Városunk közönsége mindenkor szíves érdeklődéssel volt a Dóczisták jó hírnevének örvendő ünnepélyei iránt s bizonyára a mai jótékony ünnepség is a legszebb erkölcsi és anyagi sikerrel fog végződni.

A „Debreceni vadász-társulat” december hó 7-ik napján délután 5 órakor a városházán a főügyési irodában választmányi ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, felejtethetlen fiunk, Balázs Bélának, folyó hó 6-án, hosszas és súlyos betegsége után, élete 30-ik évében történt gyászos elhunytát. Megboldogult halottunk hült tetemei folyó évi december 8-án, vasárnap délután 2 órakor fognak a Péterfia-utca 41. sz. háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó ima után a Kosuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ösmerőseinket, bánatos szívvel meghívjuk. Bánatos szülei: Balázs János és neje szül. Nagy Eszter. Nagyanyja: özv. Nagy Jánosné. Nagybátyjai: Horváth János és neje szül. Nagy Julianna, Biczó Gyula és neje szül. Nagy Zsuzsanna és gyermekei, Nagy Imre és neje szül. Erdős Amália gyermekeivel, Orbán Sándor és neje szül. Balázs Mária és gyermekei. Sógora: Gerőcz József, Jóska fiával és számos közeli és távoli rokon nevében is.

A máv. altiszti kör dal-, zene- és felolvasó-estélyét f. hó 7-én, szombaton tartja az állomási étteremben. Az elnökség felkéri ez uton a tagokat, ha valaki tévedésből meghívót nem kapott volna, forduljon az elnökséghez, hol meghívóval készséggel szolgál az elnökség.

Eltűnt tanonc. Nagy Antal 15 éves kovács tanonc pár nappal ezelőtt eltávozott a szülei háztól s azóta nyoma veszett. Az eltűnt tanoncot a rendőrség szülei kérelmére körözteti.

A Zion egyleti tagok figyelmébe. A jövő év elején a Zion egyletnél általános tisztújítás lesz. Miután a választásra érvényes névjegyzék a folyó év végéig eszközözendő fizetések alapján lesz egybeállítandó, felhívjuk a t. tagokat, hogy hátralékos tagsági járulékaikat december 31-ig kiigyezenliteni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben szavazati jogukat nem gyakorolhatják. Az előjáróság.

* Gyűlés a Kamaránál. Tegnap délután tartotta a Kamara ipari szakosztálya Stegmüller Árpád elnökei alatt a közgyűlés előkészítő ülését. A gyűlésen több államszegélyes ügyet tárgyaltak. Megállapította továbbá a szakosztály a kamarai ösztöndíjakra és szakiskolai segélyekre vonatkozó tervezetét. Az 1908. évben a kerületben tartandó husz ipari vándortanfolyamok előkészítési ügyének tárgyalása után a szakosztály még számos iparjogi, vásár-vám és helypénz engedélyezési ügyben adott megkereső hatóságoknak szakvéleményt.

* Értesítés. A debreceni izr. hitközség 140,000 koronás törlesztési kölcsöne részkötvényeinek 11-ik törlesztési kisorsolása Lestyán Adorján kir. közjegyző jelenlétében megtartatván, ez alkalommal a 364, 341, 130, 615, 451, 683, 310, 96, 351, 249, 8, 377, 137, 13, 543, 408, 497, 326, 241, 550, 208, 457, 334, 673, 151, 491, 53, 404, 482, 154, 493, 376, 426, 168, 166 száma részkötvények kisorsoltak. A kisorsolt részkötvények 1908. március hó 1-től kezdve, az esedékessé vált szelvények pedig 1908. január hó 1-től kezdve a Korona takaréknál (Piac-utca 6) beválthatók. A debreceni izr. hitközség előjárósága.

* Adózók figyelmébe. Az 1906. évi I., II. és az 1907. évi IV. osztályu kereseti adó kivétési lajstromok elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a értelmében f. évi december hó 7-ik napjától december hó 16-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közszemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítettik, hogy ezen lajstromokat említett helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a városi adóügyi osztálynál 15 nap alatt annyi-vel inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételén nem fognak. A városi adóügyi osztály.

* Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Hüse András ev. ref. 9 napos, Nyilas István ev. ref. 55 éves, Lénárt István ev. ref. 13 napos, Varga István ev. ref. 15 napos.

* Még a dohányt is! A húst, a tejet, a vaját, a kenyeret, a zöldséget, — nem bánjuk, tessék csak drágítani! Elvégre ezt kibírjuk, haldokolva is lehet élni. De a dohányunkat, a szivarunkat, aminek a bodor, kék, illatos vagy szürke, orrsavaráró füstjébe burkolódva ezt a nyomoróletet is rózsának képzeljük egy-két pillanatra, ezt már nem engedjük. Pedig a finánc-minisztérium felől mind határozottabb formában jön a vészir, hogy a dohánynak is felemeljük az árát jövő esztendődtől öt-tíz perccenttel. A Havannaszivók nem esnek majd kétségbe, ezt egészen bizonyosan tudjuk. De aki az olcsóbb szivarhoz vagy dohányhoz van odanöve a szive vérvél, azoknak a fogcsikorgatását már messziről is halljuk. Persze, hiába csikorognak ezek a fogak, az állammérleget, úgy látszik, már csak a dohánynyal lehet megmenteni.

Tánciskola. Folyó hó 10-én, kedden utolsó felvétel az iparos colonéba s 9-én, hétfőn este háromnegyed 10 órakor Boston kezdődik. Schaf János táncmester.

* Esküdszéki tárgyalás. Az egész hétig elartott esküdszéki tárgyalás tegnap késő este ért véget. Révi Nándor nagyszabású védbeszéde után még Székely Imre mondta el beszédét. Az esküdtek már csak az esti órákban hozták meg verdiktjukat, amely után a törvényszék Székely Imre lapszerkesztőt két heti fogházra s ötven korona pénzbírságra ítélte. A védelem részéről bejelentett semmiségi ok alapján a Curia dönt véglegesen a hosszan elhuzódott sajtóperben.

* Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, apának, testvérnek, sógornak néhai polgár id. Nyilas Jánosnak f. hó 6-án, reggeli 9 órakor, életének 55-ik, boldog házasságának 30-ik évében, aghüdesben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 8-án, délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Vörösmarty-utca 30-ik számú házunktól, a Kis-templomban tartandó gyászima után a Várad-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1907. dec. 6-án. Bánatos neje: id. özv. polgár Nyilas Jánosné szül. Faragó Julianna. Gyermekei: Juliska, János, István, Ferenc és Jóska. Testvérei: Nyilas Sára férj. polgár Soltész Ferencel és gyermekeivel, Nyilas Zsuzsanna özv. polgár Nagy Istvánné gyermekeivel, polgár Nyilas Mihály nejevel Kerezsi Zsuzsannával, polgár Nyilas István nejevel Nagy Eszterrel és gyermekeivel, valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer temetkezési intézete rendezi.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok és jóbarátok, kik felejtethetlen jó férjemnek, szeretett testvérünknek, néhai Pálffy Andrásnak temetésén megjelenésükkel s részvételükkel fájdalmunkat enyhítették, fogadják szives megjelenésükért halás köszönetünket. Debrecen, 1907. december 7. Pálffy család.

* Kitűnő ebédkoszt kapható igen olcsón özvegy uri nőnél. Ugyanott 15-ikére egy csinosan butorozott szoba kiadó. Szent Anna-utca 58.

* Ujdonság. Legdivatosabb dobozos, perforált levélpapírokban, ésiróasztali ten tartók, festőminták, angol és solingeni zsebkések, finom levelezőlaponokban egyedüli nagyválaszték Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papírnagykereskedése, Debrecen.

* Dr. Gálbory Sámuel, bór- és nemi betegségek szakorvosa, rendel d. e. 9—11 óráig, d. u. 2—4 óráig, Dégenfeld-tér 3.

* Köszvény, csusz, rheuma ellen minden eddigi szerek közt legjobb leghatásosabb a Menthol szesz. Már az első üveg elhasználása rég nem tapasztalt könnyebbéteget, enyhülést és gyógyulást nyújt. Ára 1 K. Kapható Jóska és Jóna drogériájában. Debrecen, Kosuth-utca 6.

Nagy árleszállítás Neumann Testvérek

cipő-, kalap- és férfidivat áruházában
a Tiszapalotában.

A kedvezőtlen időjárás folytán a raktáron levő téli árukat u. m. férfi női és gyermek posztó és bőrcipőket, posztó és bőrcapákat, sapska, kalap, kezi- és téli ruhákat mélyen leszállított árban bocsátjuk t. vevőink rendelkezésére.

Tisztelettel
Neumann Testvérek Tiszapalota
Telefon 434. szám.

TÁVIRATOK

Fordulat a horvát-kérdésben.

Budapest, dec. 6. Mig a horvátok javában obstruálnak a képviselőházban, az alatt Rakodeczay Sándor bán az unionista-párt talpraállításán sikerrel fáradozik. Ma több újságíró előtt kijelentette, hogy minden híresztelés ellenére sikerrel toborozta össze a régi unionistákat, a kikkel az új pártalakulás sikerült is. Rajta lesz, hogy Horvátországot a további bonyodalmaktól megmentse. Alapítalakok a Josipovieh Imre miniszter lemondásáról szóló hírek is, Josipovieh részt vesz a tartománygyűlésen. Délután 5 órakor a bán részt vett a minisztertanács ülésén és a horvát ügyekről tette meg előterjesztéseit. A horvát képviselők különben ma délután táviratilag tettek panaszt Návay alelnök ellen a Tornján tartózkodó Justh Gynlánál.

Az aostai herceg botránya.

Róma, dec. 6. Heléna hercegnő, aki Filóp orleansi herceg nővére, elhagyta férjét. Az „Avanti” azt írja, hogy az elhagyás a herceg legutóbbi szerelmi kalandjának következménye. A herceg ugyanis szerelmi viszonyt szőtt tavaly előkelő családból származó leánnyal. Mikor a család megtudta a viszonyt, a leányt szigorú őrizet alá vette. A leány nemrég megszökött, Nápolyba ment, ahol folytatódott a szerelmi idill.

Lónyay grófnő pere.

Bécs, dec. 6. Gares Lorbert zenetanár 800 K honoráriumért perelte Lónyay Stefánia grófnőt, mert 2 hetet töltött az oroszvári kastélyában meghívásra. A bécsi járásbíróóság keresetét elutasította, mert a volt trónörökös nő magyar honos.

HIREK.

Dessewffy püspök halála. Makórol táviratozzák nekünk: Dessewffy csanádi püspök halála alkalmából a makói egyháztanács rendkívüli gyűlést tartott. Vertán István elnök méltatta az elhunyt püspök érdemeit és annak a mélységes gyászának adott kifejezést, a mely a csanádi egyházmegyét a püspök elhunytával érte. A gyűlés kimondta, hogy a temetésen képviselteti magát Kayser Lajos plébános és Hervay alispán által, a koporsóra koszorút tételnek. A középületeken és a püspöki rezidencián gyászlobogók lengnek.

Egy magyar diplomata halála. Meránból sürgönyzik nekünk: Rapolti-szentgyörgyi Nagy Gyula, valóságos belső titkos tanácsos, a külügyminisztérium volt osztályfőnöke tegnap 77 éves korában meghalt.

AZ ÁRVA.

(Folytatás.)

Az a néhány szóból álló felvilágosítás, amelyet titkos kutatójuk nyújtott, mindent megmagyarázott. Bálint boldogsága teljes volt.

— Jutalmat ígértem és megadom. Most már látom, hogy megérdemelte.

Meg is jutalmazta jól, gazdagon a titkos kutatót, aki hálálkodva távozott.

Bálint aztán megállapodott Rácskaiával, hogy elutaznak. Elmennek Balaton Lellére s ott találják, akiket úgy keresnek s akik el akartak bujni előlük. Különösen Bálint örvendezett nagyon, aki folyton hangsúlyozta, hogy Rácskai volt feleségével most alaposan leszámol. Arra, hogy mit akar tenni, még Rácskainak sem adott felvilágosítást.

Még aznap elutaztak. Rácskai semmit sem tudott koros-fiától megtagadni s örült azon, hogy kívánságainak teljesítésével boldogságot szerezhet neki.

— Folyt. kőr. —

Budapesti gabonatözsde.

10 fillérrel drágább árak mellett elkelt 50 kilogrammként 10000 mm. buza.
Rozs, zab és tengeri tartott.

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet magasabb amerikai jegyzésekre szilárd irányzattal folyt le és az árak mérsékelten emelkedtek.
A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammként:

	Kezdeti	Változás
Buza április 1908	1324	1330—1327
Buza október	1146	1145—1144
Rozs ápr.	1247	1248—1246
Rozs októberre	1040	1041—1040
Zab októberre	—	—
Zab ápr.	862	861—863
Tengeri május 1908	764	763—762

Budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde buzdítás híján csendes lefolyású volt és az árfolyamok alig változtak, csupán közúti vasúti részvények keresettek és a tegnapi utótözsde zárlatához képest 5 koronával emelkedtek.

NYILTTÉR.*

Már második eset, hogy osztályunknál egy emberi méltóságon alóli alak egyesek ellen névtelen feljelentéseket gyárt. Miután a jellemtelen alakot eddig még nem sikerült leleplezni — s úgy látszik ezen gaztetteivel ártatlanokat akar gyanúsítani — tehát addig is, amíg sikerül e csönnes álarcos frátert leleplezni — aljas, hitvány gazembernek tartom.
Debrecen, 1907. dec. 6.

Ifj. Pál Péter.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

„URANUS” villamos SZÍNHÁZ
Sas-utca 2. szám.

Ma szombaton december hó 7-én

délután 4—5 és 5—6-ig

Ifjusági előadások,

tanulságos és ismeretterjesztő képek.

Műsor.

1. A köszön fejtevése és feldolgozása
2. Utazás Amerikába
3. Budapesti löverseny a király díjjal
4. Jeruzsálem és a Szent föld
5. Koronázási jubileum
6. Német hadi kiállítás
7. Románia és népe
8. Kaionai Sky gyakorlatok Svelóban.

Ezen előadásokon a tanuló ifjuság ha osztályfőnökei, vagy tanáraik kíséretében csoportosan jönnek, ugy a BELÉPŐDIJ 20 fillér, különben 30 fillér.

Az előadásokon bárki is részt vehet 30 fill. belépődíj mellett.

Szombaton és Vasárnap dec. hó 7. és 8-án este 6, 7, 8 és 9 órai kezdetel

Kitünő teljesen új műsor!

Legújabb! Itt először. Legújabb!

az elpusztíthatatlan anyós

rendkívül nevetető.
Azonkívül a következő újdonságok.

1. A két Gentleman
2. Sportman szerelemből
3. Egy tengerész élete
4. A nekihevült padló tisztító
5. Gályarabok merész szökése
6. Juliska dühös
7. Elpusztíthatatlan anyós.

Műsorváltás fenntartva.

Előadások: Hétköznap este 6 7 8 9 10 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3-tól este 11-ig óránként.

Helyérek mint rendszeren.

A színház fűtve van.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Tisztelettel!
Suchán Rezső és Winkler. Lambert

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barcheták, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcfátyol, divatóvek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddermünster, tapasztrij, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, díván terítők, butor szövetek és croupek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek,

vászon, sifon és batliszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószyoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és cloth alsószyoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hátóingek, gallérok, kézőlők, nyakkendők, divatzebkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bőséges árak.

Harisnyák, keztük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapítástott 1842. évtben.

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYHÁZY JÁNOS NÁL**

Hurka estély.

Van szerencsém a tisztelt hurka szerető közönséget tudatni, hogy **szombaton és vasárnap** háziasan készített kurka-, kolbász és lacipecsenyével egybekötött

estélyt

rendezek, melyre a fentírt közönséget tisztelettel meghívom.

Csóka Pál,
vendéglős, Erzsébet ut 43. szám,
a volt Sárosi Jánosné helyén.

**Új üzlet
megnyitás
A BOROZÓHOZ.**

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy vénkert 66. sz. házamnál

vendéglőt

nyitottam, melyet december 7-én

üzletes hurkaestélylyel és kitűnő sámsoni kerti tisztán kezelt boraimmal megnyitok. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradok tisztelettel
Özv. Deli Istvánné.

Drágasági pótlékul szolgál minden gondos háziasszonynak, ha házi élelmicikk szükségletét az Orosházi Kenyér sütődébe és élelmi csarnokban szerzi be
Simonffy-utcai városi bérház.
1 kgr. I. rendű egész fehér kenyér 19 kr.
1 kgr. II. rendű fél fehér kenyér 18 kr.
1 kgr. III. rendű barna buza kenyér 17 kr.
1 kgr. I. barna rozs kenyér 17 kr.

Donogán és Somossy
Debrecen, Kistemplombazár.
Óriási szőnyegraktár
Függönyök, — ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flaneltakarók. — Valódi persa szőnyegekben
!! Óriási választék !!

Megérkeztek a legújabb báli ruhák, színházi sálak, színházi belépők, selyem blousok készen és megrendelésre kaphatók. Készítim kelmék mélyen leszállított árban
KLEIN és GELMANN Debrecen, Piac utca 22. sz.

Intézetünknel egy 1200 korona évi fizetéssel javadalmazott 784
zálogóri állás
jűn betöltésre.
Ovadék 2000 korona takarékpénztári betétkönyv, vagy érték-papirban.
Folyó hó 16-áig sajátkezűleg írt ajánlatok benyújthatók. Bemutatkozás megkívántatik.
Debreceni közizálog kölcsön int. r.-t.

Debreczen város
vezető férfi-ruha áruháza
Katz Hermann
cég
Debrecen, Piac-u. 43. sz.
számolva a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági helyzettel, dec hó 24-ig vagyis
karácsonyi vásár-
jának idejére összes áruinak árait oly példátlan
olcsóra szabta meg,
hogy mindenkinek alkalma legyen téli ruhaszükségletét elsőrendű minőséggel párosult olcsó árakért beszerezhetni.
Városi- és utazó bündák, gazdasági szőrmekabátok és nyers szőrmeárúk feldolgozásra igen nagy választékban.

Mintaszerű jó birtok.
180 magyar hold, mind elsőrendű szántó, kitűnő épületekkel, bővizű kúttal, nagyobb városhoz 10 perenyire, köves ut mellett; tehenészetre is kiválóan alkalmas, Szatmár megyében eladó. 723
Cím a kiadóhivatalban.

Új szállitmány érkezett valódi Persa szőnyegekben
Nagy választék minden nagyságban
Olcsó szabott árak !!
BOSZNAY J. és TSA
szőnyegházában
Debrecen, Kössuth utca 5. szám.

BŐRKEZTYÜ,
hazai gyártmány.
Legkitűnőbb minőség!
Női- és férfi.
Minden kivételben óriási választék érkezett 691
GYÖRFI SÁNDOR,
keztü-, kötszer-, férfidivat * és pipere-áru üzletében *
Debrecen, (Simonffy-utcai) bérház.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg mellékelik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„SZÖKE ASSZONY“ jellegre levél van a kiadóban.

MELYIK vidéki ur segíézne havanként 40 frttal fess, szép intelligens hölgyet. „Csakie vidéki“ jellegre levelet a kiadóba.

Ajánlat

HAJI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocan Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

TANTONÓ jeles oklevéllel bíró, ügyvédi vagy más előkelő irodában, kezdő fizetéssel, — esetleg próbaidőre alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 6174

EGY jóforgalmu nagyobb szatócsüzlet, trafik és italmérési engedéllyel átadó. Cim a kiadóhivatalban. 6157

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Harisnyák kölése és fejelése felvállaltatik Benyátka Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

URASÁGOKTOL levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban. Neumann M. Bádogos utca 2. szám. 2647

ÓRA JAVÍTÁSOK!!

valamint legszébb és legjobb órák és ókszerek nagy választékban

Kurján Gyula,
mű-órásnál Debrecen, Piac-
utca 42. sz. Lamprecht palota.

NÁLAM ne vegyen készpénzért, mégis olcsóbb árakban kaphat férfi, fiu és leány felöltők, öltönyök, férfi és női ruhák, szönyegek, paplanok, ágyszerítők, Jager ruhák, tükör kép és butor nagy választékban Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. 6095

URAK szép mellék keresetre tohetnek szert. Cim a kiadóba. 61

KITÜNÖ koszt kapható, egy 1 30 kra óár, Kibordásra is ocsón m grendelhető. Csapó-
utca 37. számú vendéglő 6162

KÉT elegáns úr- és hölgy szoba elszobá-
kiadó Varga utca 15. 613

AJÁNLOK 1 kg. tea sütemény 60 kr., 1 kg. Fesztenye 12 kr., 1 kg. dió szép válogatott 28 kr., 1 kg. Káposzta Komári 12 kr., 1 kg. Káposzta hadhazi 12 kr., 1 lit. Te rrm kitünő aromás 1 frt., 1 lit. Petróleum 14—16—18 kr. Számozott és kenyér liszteim gózmalmi ár szerint. Mindenféle termény árak piaci ár szerint, tengeri morzsológép napi használatra kapható. Hernádi Pál Péterfia 61. sz. 6129

SZOBÁS családi ház mellék épületekkel a Homokkert II. járás 195. sz. alatti 1160 négyzetül telekkel, szőlővel a főt mellett sarkon a városhoz közel, nagyon könnyű fizetési feltételek mellett megvehető. Ci a kiadóhivatalban. 6105

MA és holnap nagy hurkaest Köhlig ude vendéglőjében (Nap-utca) sámsoni ó és uj borraival. 6201

EGY gépész-kovács, 1 vincenter, 1 majeros, 1 igás kócsis, 1 béres, konvenciósok 1908. jan. 1-től felfogadtatnak. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 4315

HARISNYA kötések és fejeléseket legjobb pamutból készített Márton Gyula divat üzlete, Piac utca 9. Saját köttetésű harisnyákban nagy raktár.

Kereslet

IRODÁMBAN kereskedelmi iskolát végzett leány, varrógép üzletben szabás, varras és műhímzésben játas leány azonnal felvétetik. Gedő Piac utca 56. szám. 6184

ÜGYES és csinos szobaleányt azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóba. 6187

MINDENES szakácsnét keresek 15-iki belépésre. Cim a kiadóban. 6186

KERESÜNK ügyes képviselőket kik a gazdaságossággal állandó összeköttetésben állanak Ajánlatok „Mütrágyát értékesítő szövetkezet“ címére Budapest, V. Fürdő-utca 8. szám alá küldendők. 6178

KÉTSZOBÁS lakást keresek mellékhelyiségekkel február 1 re, lehetőleg a Piac-utca közelébe. Cim a kiadóba. 6175

ÜGYES felsőruha varróró vidéki uri házhoz kerestetik. Cim a kiadóban. 6172

HÁROM esetleg négy szobából álló lakást keresek megfelelő mellékhelyiségekkel azonnali beköltözésre. Schuller főhadnagy Központi szálloda. 6198

KÜLFÖLDI művészköruttra kerestetnek, kik vonóshangszeren jól játszanak. Irjanak „Köln“ jellegre főposta restante. 6196

Eladás.

EGY légszeszkályha eladó, értekezhetni a Kölcsonos segélyző egyletben Kossuth utca 11. szám. 6178

EGY jó forgalmu szatócsüzlet teljes berendezéssel, trafik és italengedéllyel eladó. Cim a kiadóban. 6188

EGY jó forgalmu bormérés berendezéssel, engedéllyel együtt eladó Szt.-Anna 46. 6197

ELADÓ az Oodódon 10 hold föld, valamint a Szepesen 21 holdas tanya, közel a városhoz. Értekezhetni Rákócy-utca 6. 6199

KÉT utcára nyíló Salétrom utca 26. számú ház mely 900 koronát jövedelmez, 12000 koronáért eladó. Értekezhetni Boldogfalva utca 21. szám alatt. 6200

Tisztelt

Hölgyközönség!

Számolva a jelenlegi kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal

f. évi dec. 1-én megkezd

Halmágyi Sámuel

női- és leányfelöltők
legnagyobb árnháza Debrecenben

elárusítását

oly rendkívül

olesón,

mely egyenes arányban
áll a mai pénzviszonyokkal.

GOLDSTEIN KAROLINA

orvosilag elismert mellfüző műterme
DEBRECZEN, Piacz útca 61. szám.

Mérték után rendelve bármily érzékeny alakra
6 óra alatt készít
legkényelmesebb miedert.

Kitünő egyonestartó, babára készült mintafüzők
félárban adatnak el.

Óriási raktár kész füzőkben, legolcsóbb árba.
Tanuló- és varróleányok felvétetnek.

Legkényesebb igényeket is

kielégitheti,

ha karácsonyra alant felsorolt ajándéktárgyakkal kedveskedünk.

1 drb. finom bőr íróaljazat	1 készlet elegáns íróasztal felszerelés
1 drb. arany töltő toll	1 elegáns fénykép album bőrkötésben
Finom rámozott olesó képek	Elegáns zsebironok diszes tokban
1 doboz levélpapír dombornyomással	

dus választék, izléses kivitel, legolcsóbb árakban kaphatók

MIHÁLY SÁMUEL

papírkereskedés

Főtér 30., „Dréher“ sörcsarnokkal szemben.